

Luceafărul

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor din Republica Socialistă România

TARA IN FATA MARELUI EVENIMENT POLITIC

CONGRESUL AL XII-LEA AL P.C.R.

Înaltă treaptă a istoriei contemporane

Entuziasmul și înalta treaptă a istoriei contemporane sunt marcate de înălțimea și importanța Congresului al XII-lea al P.C.R. Acesta este un moment istoric deosebit, o etapă în dezvoltarea noastră națională și socialistă.

Desigur, în pregătirea Congresului al XII-lea al P.C.R., conferințele organizatorice județene de partid au reliefat marile idei sub semnul cărora se înscriu viața și activitatea poporului nostru în această perioadă în care construcția socialistă, pe toate planurile, mobilizează energiile umane mereu reînnoite de fructul unei înalte conștiințe patriotice și patriotice.

Susținerea fermă — într-o entuziasmată unanimitate — a realității tovarășului Nicolae Ceaușescu în fruntea partidului pune într-o puternică lumină sentimentele de dragoste, prețuire, încredere neștirnută ale întregului popor față de fiul cel mai iubit al națiunii noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ctitor de țară nouă, de nouă civilizație românească. Începând cu Congresul al IX-lea, poporul român a intrat în perioada cea mai dinamică, cea mai înfloritoare a epocii sale. Acest pas, fundamental în edificarea cu succes a noii societăți, este strâns legat de activitatea neobosită, revoluționară a tovarășului Nicolae Ceaușescu.

În cadrul conferințelor organizatorice județene de partid și-au aflat deplina aprobare și încredere documentele Congresului al XII-lea. Dezbaterile ce au avut loc cu acest prilej au reliefat eforturile depuse de organizațiile de partid, de colectivele de oameni și muncii din orașe și sate pentru a transpune în viață sarcinile trasate de Congresul al XI-lea.

Conștiința că de întărirea continuă a rolului conducător al partidului în opera de construire a societății socialiste multilaterale dezvoltate depinde realizarea marilor obiective aflate în fața poporului nostru, comunistii români consideră că prezența în fruntea partidului a tovarășului Nicolae Ceaușescu reprezintă o necesitate istorică.

Un moment important, semnificativ pentru climatul politic și social în care are loc pregătirea Congresului al XII-lea, l-a constituit Conferința organizată municipal de partid București, onorată de prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu. Vibrantele manifestări de dragoste și stimă ce au avut loc cu acest prilej au fost expresia sentimentelor pe care întregul nostru popor le nutrește față de partid și secretarul său general, Cuvintele tovarășului Nicolae Ceaușescu la forumul comunistilor. Capitalul important document relevând încă o dată legătura puternică, intimă, multiplă a secretarului general al partidului cu realitatea tuturor domeniilor de activitate, s-a constituit într-un tablou succint, de deosebită forță, a problematicei actuale a construcției socialiste. Reținem astfel, sarcinile ce ne revin, ca scriitorii ai României socialiste, în îmbunătățirea continuă a activității politico-educative de formare a omului nou, constructor demn și lucid al societății socialiste multilaterale dezvoltate, al societății comuniste. Deosebit de prețios este apelul tovarășului Nicolae Ceaușescu de a se uni eforturile tuturor organizațiilor de partid, ale organismelor de educație și cultură pentru a obține o îmbunătățire radicală și rapidă a întregii munci politico-educative. Să în puterea noastră să răspundem acestei sarcini de cea mai mare actualitate și importanță.

Perioadă de intensă activitate politică. Participarea entuziasmată, conștientă a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate.

De aici forța, optimismul, încrederea noastră în viitor. În viitorul spre care Congresul al XII-lea înseamnă o nouă, înaltă treaptă.

Luceafărul

A trăi pentru a face

Nu trebuie să fim neodărat specialiști sau romancier cu stea în frunte, ca să-ți dai seama că **Mircea Roibu**, tehnician de pe malurile Dunării, a avut o idee simplă și genială: că l-a arătat după multe noți de însoțenie — al lui Columb. El este — alături de minunății săi tovarăș de muncă și de minimele lor inspirate și cîntăre în sensul succesului — este, cum ziceam, alături de ei, pînă la urmă, alături pentru elice românească, superior teoretic și practic, tuturor stărilor de realizare de pe continentul nostru, cum exact ne asigură cineva.

Datorită gândirii proaspete și activismului social și revoluționar al lui **Mircea Roibu**, ca

Dan Mutașcu

Continuare în pag. a 6-a

Gînd spre viitor

E un poet în țară mai mare decît toi
Ce strălucesc pe bolta de cînt a României
Oricît talent natura de țară li dat, nu poți
Ca să-i întreci visarea și culmea poeziei.

lubit mereu de oameni, de munți, de
plaiu-ntr'ac
Cuvintul său e soara prin suflurile toate
De arta lui mărețată au tot mai mult mă leg
Mi-i dascăl bun la cîntec, prieten drag și

Nota.

Privirea lui e punte de gînd spre viitor
Iar versurile sale sînt lapte triumfale
El din cîntec face erozi înflorite
Din țigui ruginite erozei magistrale.

El versul libertății l-a scris cu lac pe car
Și-a lăsat prin inimă fiului răzvrătirii
Iar azi mi-l bord de seamă și marea inginer
Al timpului, al muncii, al vieții și-al zăburii.

E un poet în țară născut în luna mai
Cînd tronafirii gliiei baboci de jar deschid
Poemul său și-l scrie pe românească plai
E veșnicul, nelnicutul, drept PARTID I

Constantin Atomii

Furul nesfîrșit al vieții la Botiza

Incearcă să-mi închipi acest ceas de zi
la Botiza. Spun să-mi închipi, ase-
meni unui țaran de acolo, în sensul
fixării pentru întotdeauna în timp și
spațiu a unor zile neuitate pe care le-am
trecurt într-un străvechi sat maramureșan, la
început de iarnă, elnd zăpezile își așteptau so-
rocul după soarele palid.

Filmam o frumoasă gospodărie maramureșană
cînd un țaran ce-și săpa grădina ne-a întrebat:
„Nu mă închipiți și pe mine cum lucru să fac
loc bucatelor noi în pămîntul asta neuitat?”
M-au tulburat adinec cuvintele lui. El stia cît
de neuitat e pămîntul românesc, cum l-au scos
oamenii la lumină, cum i-a hrănit el, cum l-au
hrănit ei, cum l-au încălzit cu lumina suflului.

Ei, botizienii, sînt strămoșii Daicilor Mari, ai
dacilor liberi. Sînt măștenarii unor străvechi
pămînturi, descinzînd direct din neamul Bogdan-
nilor. Botiza a făcut parte din cele 22 de sate
maramureșene care formau voievodatul lui
Bogdan, prima atestare documentară datînd
din 1376.

Așezată pe Valea Izei, la poalele munților Ti-

Liliana Ursu

Continuare în pag. a 7-a

Conștiința angajării

Igor pentru o elipă etimologia terme-
nului de cărturar și apozel nu la dic-
ționare, ci la istorie și la istoria cul-
turii și literaturii române. Vorbim des-
pre cărturarii Scolii Ardelene, despre cei ce au
împărțit cu mintea condolei și brațele lor vea-
cul trecut în două jumătăți distincte dintre care
una apăsătoare surse destinului luminos-mira-
bil al națiunii române — Revoluția de la 1848
urmată de Unirea Principatelor —, mai apoi de
cel ce au făptuit — din rîndul multumitor și în
fruntea ei — Independența de la 1877, urmată,
la 1 Decembrie 1918, de rîntăirea cea dreaptă a
pămîntului românesc... În magna tuturor acestor
mari evenimente destinate s-a încheiat o defini-
ție vie de o puternică romanitate, a conceptului
de cărturar care — cel puțin pentru istoria noas-
tră — încorporează artistul, omul de știință și
cultura sigilii de superba vocație și devotune a
miliunului, a cetățenului. Și acum, larăși mi se
pare de prisos a deschide vreun dicționar pen-
tru a comunica un adevăr de neșters: prin bio-
grafie istorică și prin istoria artei și culturii ro-
mânești, noi am avut și avem, în ramele limbii
române cuvîntul nobil de cărturar; nu ar fi fost
nevoite să-l substituim cu un dublet conceptual
— cel de artist-cetățean — atîta vreme cît un
singur termen spune și spune, în ordinea ade-
vărului vieții și a civilizației românești, mai
mult decît dubletul noțional de altă proveniență.
Cea mai bună dovadă că avem dreptate este că
și astăzi noțiunea vie de cărturar — sub zodia
noii societăți și a noului spirit critic al culturii

socialiste — se construiește din aceleași lumini
ale generozității multilaterale.
...Iar dovada pe care vrem acum să o evocăm,
îndeaproape, cu prilejul unui bărbătesc jubileu,
se numește Ion Brad, cărturarul, care s-a nă-
cut în Pădăreț jud. Alba și care a împlinit, în
aceste zile, 50 de ani. Cinci decenii de viață și
peste trei decenii de împliniri artistice, literare,
culturale, în sensul mai ales în care, toate ace-
ste împliniri — unele din ele deloc ușoare, deloc
netede — i-au conturat efigia artistului-cărtu-
rar, adică a omului care a prefăcut drumurile
artei în tot atîtea căi ale devenirii militanților
neobști pentru cultură și viață, pentru viață și
cultură.

N-aș putea — chiar în clipe omagiale — să
sufăr atît de mult de absența lucidității încît să
afirm că tot ceea ce a scris Ion Brad, — încă
de la debutul său din „Cînd românesc”, petre-
cut în 1947 — parca însemele duratei eterne
Nici despre cele dintîi volume de versuri ale
poetului din Pădăreț Blajului („Tînărul meca-
nic”, „Cu sufletul deschis”, 1954 s.a.) nu pot pro-
duce o astfel de afirmație sentimentală necen-
zurată. Dar că fiecare carte lirică — începînd cu
îndesebi, Cîntecele pămîntului natal (1956) și
continuuînd cu volume Cu timpul meu (1958),
Să citim cu voce tare (1960), Mă uit în ochii ca-
piilor (1962), Fintini și stele (1965), Orga de

Constantin Crișan

Continuare în pag. a 3-a

Deslășurata într-o atmosferă de puternică însuflețire, de unanimitate și responsabilă angajare patriotică și patriotice, Conferința organizației municipale de partid București, Conferințele organizațiilor județene de partid au dat o înaltă apreciere contribuției deosebite de valoroasă a secretarului general al partidului, tovarășului Nicolae Ceaușescu, la elaborarea documentelor Congresului al XII-lea al căror fundament teoretic și practic poartă amprenta gândirii și conștiinței sale revoluționare.

Cuvintele de căldă și sinceră apreciere, simple dar cu o puternică încălțare de emoție și luciditate, rasle despre viața, munca și personalitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu, au drept izvoare nesecute inima constructorului noii societăți, conștiința lui. Pentru că, despre omul, revoluționarul Nicolae Ceaușescu, cuvintele cheamă de la sine căldura inimii și incandescența ideii trăite cu pasiune și ardore revoluționară.

Numele secretarului general al partidului nostru comunist este rostit de o unică și puternică voce. Aceasta este vocea istoriei contemporane a României, vocea noastră, a tuturor, fără deosebire de naționalitate, vocea prezentului care se transformă, prin acțiunea noastră lucidă, în viitor. Într-un visor de aur, pentru care secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, nu precupește nici un efort, pentru care presedintele țării nu cunoaște răgaz în dragostea lui pentru pămîntul strămoșesc, pentru oamenii săi minunați.

NATIONAL SI UNIVERSAL

Filozofia și profilul spiritual al poporului

Printre problemele mai mult decît com-
plicate, greu descifrabile, este, indiscu-
tabil, și aceea a configurării unei sim-
teze menită să explice evoluția ființei
etnice a unui popor și lămurirea tasterilor ce-i
sînt proprii în raport cu istoria și geografia.

Fiecare popor își aduce contribuția la dezvoltarea patrimoniului universal; în această contribuție se manifestă, deopotrivă, atât universalitatea naturii umane cît și fizionomia proprie, particulară a fiecărui popor. A descifra profilul spiritual al unui popor înseamnă, printre altele, dar nu în ultimul rînd, a descifra raportul dintre Universal-Particular.

Raportul dintre Universal — P(particular) este, de la începuturile gândirii filozofice, o problemă-cheie care angajează cele mai nevăluite fete în determinarea existenței și a existențelor. Dezbaterile ei presupune o investigație a esenței fiecărui fenomen, pentru ca, în cele din urmă, să conducă la determinarea cît mai exactă a acestuia, să ne definească ceea ce el este sau, cum se exprima Aristotel în Analiticele secundă, să ne arate „că nu e posibil ca acesta să fie altceva” în funcție de fenomenul cercetat, complexitatea abordării raportului dintre U-P poate atinge, atît pe plan ontologic cît și vertebral, dimensiuni și adîncimi și descurajare chiar și pentru cercetătorii înzestrați cu calități deosebite și o tenacitate exemplară.

În conștiința noastră de astăzi, încercarea de a explica profilul spiritual specific al poporului român și de a arăta evoluția pe care a cunoscut-o a venit pe țrei căi parțial deosebite.

Întia dintre aceste căi este cea deosebită de cronicarii moldoveni, munteni și ardeleni ale căror idei sînt dezvoltate în continuare de istoricii noștri în frunte cu M. Kogălniceanu, N. Bălcescu și mai ales Xenopol, Iorga și Părvan.

A doua cale este aceea a dezbaterii critice asupra procesului de modernizare a patriei noastre, față de care C.A. Rosetti și Eliade Rădulescu sau o altitudine pozitivă, iar Măiorescu una critică. Teoria formelor fără fond, susținută de el, la dezvoltată în continuare de emulii săi, Rădulescu-Motru și Ibrăileanu. Ștefan Zeletin în atitudine împotriva ei, iar Eugen Lovinescu în cea de sinteză între teza progresistă și anti-teza conservatoare. Contribuții critice aduce și Dobrogeanu-Gherea sub unghiul materialismului istoric.

A treia cale este aceea a specificului nostru etnic, elaborată între cele două războaie. Neîn-
doelnic, o contribuție de o marcată originalitate o aduce L. Blaga prin elaborarea categoriei spiritului mitic — o teorie generată de o cultură noastră. De pe poziții diferite, tradiționalist ortodoxist cu implicații politice reacționare, își elaborează și N. Craic teorie sa a „specificului etnic” elaborată în cadrele revistei Gîndirea. Împotriva aberațiilor lui Craic iau atitudine M. Ralea la Vitea Românească și E. Lovinescu la Zburătorul, necum și în lucrarea sa de sinteză, Istoria Civilizației Române. Alături de acești gânditori, o seamă de oameni de litere (P. Pillat, C. Ghinea, Al. Philippide, Mircea Eliade s.a.), preocupăți și ei de problematica etnică, se rezumă la creionarea unei tipologie descriptive a trăsăturilor noastre specifice. Mircea Vulcănescu și C. Noica tind spre încheierea unei filozofii a culturii, sinteza cea mai cuprinzătoare aducînd-o însă Tudor Vișnu.

Unghiul de vedere ca și bazele teoretice, filozofice în determinarea specificului național au fost, în cadrul celor trei mari căi descrise, nu numai diverse ci și adverse. Intentionalitatea comună, condiționată de factori istorici, sociali și politici, în ultima instanță de clasă, a condus la spartina, prin forța împrejurărilor, la soluții metodologice, la atitudini și căi de cercetare și interpretare, cunoscută azi mai mult sub numele de teorie a teoriilor, versus metateorie, Logica istoriei, în care Xenopol dezvoltă teoria istoriografică ca știință, este comentată și dezbătută pe plan internațional, devenind un instrument de lucru al istoricilor din întreaga lume.

Dumitru Ghișe

Continuare în pag. a 2-a

Cuvintele și implicarea

De ce n-aș începe cu acest paradox: înocmai noi, cei care pres iubim cuvintele (firea), pres le trădăm ușor (nefeste). Îmi inspiră acest raționament acele situații care s-au ivit în lumea scriitorului, producînd — nu limpeziri, cum cu ipocritie mai afirmă unii confrăți — confuzie în tabloul de valoare, de adevăr și dreptate, de morală a scriitorimii. Retorică, gustul oratoric, verbișul, trîncăneala golită de adevăratele noastre rosturi și meniri au devenit pentru destul literari un mod de viață, monedă, cea mai expresivă a personalității lor. Cei cu memorie bună știm că frenezia verbală, efluviiile orale ale catenele scriitoricești, climatul dialogurilor tranșante se află în tradiția (bună ori mai puțin bună) a literaturii române, o consecvență istorică. Se impune însă, cu articiată părere de rău, această disociere: dacă în recentul trecut, între cele două războaie, bunăoară, oralitatea scriitorilor și aplombul lor po-

lemic nu au înlocuit opera, din contră, au iscat-o, confruntînd-o perpetuu, propulsînd-o în bursa valorilor, nu același lucru se poate constata la marea scriitorii care practică azi oratoria metodică și persuasivă, uimă în schimb să mai scrie. Înlocuiesc, cunoscută azi mai mult sub numele de teorie a teoriilor, versus metateorie, Logica istoriei, în care Xenopol dezvoltă teoria istoriografică ca știință, este comentată și dezbătută pe plan internațional, devenind un instrument de lucru al istoricilor din întreaga lume.

Pop Simion

Continuare în pag. a 7-a

Institutiua scrisului

dupa cum stim, literatura si-a cistigat de-a lungul secolelor...

Gheorghe Pitul

A eterniza actualitatea

faa indoiiala ca exista un raport intre actualitate si valoare...

Gheorghe Suciu

LITERATURA DE AZI - ACT AL CONSTIINTEI POLITICE

Un fenomen de istorie literara

nu alt din lipsa de vreme toti sintem extrem de pripzit...

Mihai Rusu: „Elegie de toamna”

plari, desi nu intodeauna, calendaristic, si-au situat naratiunea...

Platon Pardau

Nemasurat de frumoasa, patria de mine

ne sint masura a inimii faptele patriei, si imi imaginez...

Faptele patriei - faptele noastre. Treceam prin viata inobila...

Fapte cotidiene, fapte cu care ne-am obiisuit, atat de familiare...

In ridurile lor solare se citeau tihna si pacea. In alburii de hotel...

Dim. Rachici

Serban Rusu Arbore: „Peisaj industrial la Suceava”

Realitatea revoluționară și poezia

in ampla confruntare contemporana de idei, domeniul poeziei...

Aici incep sa se auda insa glasurile de sirene amagitoare...

Ce-i ramine poetului de facut la asemenea glasuri si multe altele...

Da fapt, de aici, de la aceasta intelegere a necesitatii migrarii...

Poetul roman de azi, cu mintea deschisa la tot ceea ce se intimpla...

Implicarea lucida, hotarita, in aceasta realitate revoluționară...

Dumitru Balaeț

Constiinta angajarii

tața pe arhetipurile intelepciunii helenece, acaasta enciclopedie...

acestui dialog instituit de sabia gindirii. Proza-utul il face pe cititor...

Am citat versurile finale ale acestui dodecalog lirico-filosofic...

Iata, asadar, tot atitea ratiuni care pot sa defieasca o enciclopedie...

In stravechea Eland, in Grecia de azi, un poet, un prozator...

Urmare din pag. 1

mesteceni (1970). Zapezile de acasa (1972). Anotimp nesigur (1974)...

Testu asemenea unei harti mitologice, inalt...

zine Zicau

— Ei, da, să știți că al dreptate. Omul de timpuriu învătă să nu-l fie teamă de nimic. Altfel, mai înainte, cred că aveam doar cinec, așteam cu oile pe cimp. Aveam și noi cind o și le păziam destul de departe de sat, pe Valea riuului Plapca. Imi făcusem o bită de alun cu o măciucă la capăt ca un buzdugan. Era de două ori mai mare decât mine. Treceau cind și cind omenii pe potecă și se uitau mirati la mine. Eram foarte supărat pe ei, fiindcă vorbeau tare, în auzul meu. Zicau: — Ia te uită, așa-i copilul lui Andruța! Ce voințea să în urma oilor și îl însuși nu-l mai scârțâie decât un miel. Cite unii mi strigau de departe, rîzind: — Măi, Nicolae, să nu-ți fie frică dacă vine vreun lup, că te păzește oile! — Glumeau, zise caporalul cu un glas blînd. N-o spuneau cu răutate. — Elnetales, dar se mirau să mă vadă singur în pustietatea aceea, știți de departe de snt.

Așteptînd să apară seful de Post, (nu puteau pleca fără știrea lui), cel doi avură timp să mai mure în cîmp. O gamelă cu apă, să la gustarea de dimineață, aceeași plină neagră, ustată acum din cauza căldurii nefirești ce domnie în cameră peste noapte și să aranjeze patul în așa fel încît seful de Post să nu observe nici un amănunt mișcat de la locul său. În sfîrșit, acesta își făcu apariția. Avea sacul de merinde. Îi trase pe ochi capela cu viziera pleoștită, pufni pe nări cu un gest nemulțumit, dar se îndură pînă la urmă, ca și cum vroia să scape cit mai rapid de ei, să spună arîndu-le usa: — Gata! Puteți porni la drum! Valea!

Dădura să iasă, dar plutonierul maior îl oprî în prag. — Cum pleci așa, caporale? — Ostașul se întoarse fulgerător pe loc, luînd poziția de drept, așteptînd încercim să i se arate ce era nelegitim în linia sa. — Acolo trebuie să stea brăzura aia de oțel? Intrebă urînd seful de Post, arînd cu vina de bou cătușele agățate de centura ostașului. — Viră-i rapid miinile în cătușe, că almintîri te nun pe tine în firele aștea!

Caporalul nu avu încotro și imobiliză miinile tinărului în cătușe. — De ce i le puseși în față ca unei domnișoare? Îndoaie-i bratele la spate! Uite cum trebuie puse cătușele regulamentar! Ia uite cum! Seful de Post fixă cătușele în poziția dorită de el, apoi aruncă o ultimă privire de vultur mîntos și îi împinse din spate afară. Rămase cîteva clipe în cerdac, urmărindu-l cum se depărta pe marginea soselei trolenite spre Ghergani și, izbîndu-l satisfăcut cu vina de bou într-o creangă încălțată de omăt ce se ațuia pînă la stîlpul cerdacului, spulberă zăpada ca un mic viscol, apoi intră în birou.

La marginea comunei caporalul îl spuse tinărului să se oprească și, fără vorbă, îi scoase cătușele. Forniră din nou. Abia după cîteva sute de pași, ca și cum pînă atunci își cătușese cuvintele, caporalul zise plin de obidă, sculptînd într-o parte: — Alsta nu fu om, ci lup turbat! Bătă-l Dumnezeu de jigodie!

— Era o dimineață cu un cer înalt și limpede ca sticla. Se lăsase un ger cumplit și pașii lor făceau zăpada să scrijele de parcă mergeau pe vreasuri invizibile și pe pietre ascuțite. La Ghergani ajunseră după cîteva ore. Seful de Post stia de venirea lor, îl anunțase telefonic colegul său din Cîlnăvești. Cum văzu pe ostaș intrînd în biroul cu aspectul acela sărăcăcios și auster cazon, se ridică în picioare și strigă vesel: — Veniți! Nu v-a înghițit nici un lup pe gusea! Bravo! Halal de voi!

— Peste o singură clipă, observînd că arestatul fusese adus fără cătușe, izbucni în râsete. — Dar cum ai îndrăznit să-l porți fără cătușe? Ce? Îl duci la promenadă? În excursie de agrement? La distracție? — E ger mare, de crapă pietrele, îngăimă caporalul, încercînd să se apace.

— Și ce dacă-i ger? Imediat să-i așezi cătușă la miini!

Apoi, seful de Post deschise usa și strigă cu glasul său de stentor: — Sergentul Ion Avădanei! Avădanei! Cel strigat apără în cadrul unei uși din capătul coridorului și răspunse: — Ordonai, să trăiți! — Fuga mare la mine! Hal, că (ți-a sosit agitatul)! Ești echipat? — Sint echipat, dom' major!

Sergentul chemat de seful de Post era înalt și lat în spate cît un mal. Negricios la față, sprincenat cu o mustăcioară subțire, parcă era trasă cu gârbenule, avea niște priviri tăioase și reci, pline de răutate. — Ah, începuse el cu un glas teatral, lărgind cuvintele într-un mod nefiresc, lată cum arată faimosul agitator comunist!

Se întoarse imediat spre sergentul cu obrazul sprins de ger și îl întrebă: — N-a încercat să fugă de sub escortă? — Am, să trăiți dom' major, dar n-a încercat. — Dar dacă ar fi încercat? Insistă subțoftețel cu aerul unui pedagog în aspra stîiniță a jandarmeriei. — N-avea cum să încerce, zise sergentul. I-am acuzat încălșat.

— Măi, sergentule, eu nu pun întrebarea asta de forile mărlului. Eu vreau să știu cum ai fi procedat? I-ai fi dat un glonț din carabina aia, ori te pomenesti că n-ai nici măcar cartușul regulamentar pe cătușă? — Am, să trăiți dom' major, dar n-a încercat. — De ce să mîntose?

Seful de Post îl lăsă o clipă în pace pe sergent și se întoarse spre tinăr: — Ce-ți veni, mă, să faci politică? Ești vreau prinț? Ori vreau moșier? Ori măcar un proprietar de fabrică? De unde ești? — Scrie în adresa aceea de unde sint.

— Aa! Vrei s-o faci pe căposul cu mine? Crezi că n-am văzut că ești din Scornicești? Și ce? Crezi că Scorniceștii asta e Geneva lui Titulescu? E Florica Brătîntioar? E Poiana domnului Tătărescu? — Nu cred nimic din toate astea.

Stupefiat de tonul calm și neînfricat al tinărului, seful de Post alunecă repede jos de tot, la temelia întinută a uriașului său dispreț: — La mine stai numai o noapte și n-am timp să mă ocup de dumnea, dar fi liniștit, o să se găsească acul pentru cîciolul tău. Îl cunosc pe seful postului de jandarmi din Scornicești. Și mie mi-ar fi teamă să mă întrecut cu el.

Apoi, ca și cînd demonstrația de putere nesăbuită era făcută, deschise usa biroului și strigă cu vocea sa ca o gornă: — Savule! Savule!

Apără un sergent de aceeași talie înaltă și solidă ca a sefului de Post. Spuse mașinal: — Ordonai, să trăiți!

— Ia-l în primire, Savule și pune-l sub chele pînă mine dimineață, cînd tu personal îl vei duce pînă la Găesti.

Sergentul leși cu tinărul. — Eu ce fac? Intrebă Avădanei. — Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Ah, începuse el cu un glas teatral, lărgind cuvintele într-un mod nefiresc, lată cum arată faimosul agitator comunist!

Se întoarse imediat spre sergentul cu obrazul sprins de ger și îl întrebă: — N-a încercat să fugă de sub escortă? — Am, să trăiți dom' major, dar n-a încercat. — Dar dacă ar fi încercat? Insistă subțoftețel cu aerul unui pedagog în aspra stîiniță a jandarmeriei. — N-avea cum să încerce, zise sergentul. I-am acuzat încălșat.

— Măi, sergentule, eu nu pun întrebarea asta de forile mărlului. Eu vreau să știu cum ai fi procedat? I-ai fi dat un glonț din carabina aia, ori te pomenesti că n-ai nici măcar cartușul regulamentar pe cătușă? — Am, să trăiți dom' major, dar n-a încercat. — De ce să mîntose?

Seful de Post îl lăsă o clipă în pace pe sergent și se întoarse spre tinăr: — Ce-ți veni, mă, să faci politică? Ești vreau prinț? Ori vreau moșier? Ori măcar un proprietar de fabrică? De unde ești? — Scrie în adresa aceea de unde sint.

— Aa! Vrei s-o faci pe căposul cu mine? Crezi că n-am văzut că ești din Scornicești? Și ce? Crezi că Scorniceștii asta e Geneva lui Titulescu? E Florica Brătîntioar? E Poiana domnului Tătărescu? — Nu cred nimic din toate astea.

Stupefiat de tonul calm și neînfricat al tinărului, seful de Post alunecă repede jos de tot, la temelia întinută a uriașului său dispreț: — La mine stai numai o noapte și n-am timp să mă ocup de dumnea, dar fi liniștit, o să se găsească acul pentru cîciolul tău. Îl cunosc pe seful postului de jandarmi din Scornicești. Și mie mi-ar fi teamă să mă întrecut cu el.

Apoi, ca și cînd demonstrația de putere nesăbuită era făcută, deschise usa biroului și strigă cu vocea sa ca o gornă: — Savule! Savule!

Apără un sergent de aceeași talie înaltă și solidă ca a sefului de Post. Spuse mașinal: — Ordonai, să trăiți!

— Ia-l în primire, Savule și pune-l sub chele pînă mine dimineață, cînd tu personal îl vei duce pînă la Găesti.

Sergentul leși cu tinărul. — Eu ce fac? Intrebă Avădanei. — Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Ah, începuse el cu un glas teatral, lărgind cuvintele într-un mod nefiresc, lată cum arată faimosul agitator comunist!

Se întoarse imediat spre sergentul cu obrazul sprins de ger și îl întrebă: — N-a încercat să fugă de sub escortă? — Am, să trăiți dom' major, dar n-a încercat. — Dar dacă ar fi încercat? Insistă subțoftețel cu aerul unui pedagog în aspra stîiniță a jandarmeriei. — N-avea cum să încerce, zise sergentul. I-am acuzat încălșat.

— Măi, sergentule, eu nu pun întrebarea asta de forile mărlului. Eu vreau să știu cum ai fi procedat? I-ai fi dat un glonț din carabina aia, ori te pomenesti că n-ai nici măcar cartușul regulamentar pe cătușă? — Am, să trăiți dom' major, dar n-a încercat. — De ce să mîntose?

Seful de Post îl lăsă o clipă în pace pe sergent și se întoarse spre tinăr: — Ce-ți veni, mă, să faci politică? Ești vreau prinț? Ori vreau moșier? Ori măcar un proprietar de fabrică? De unde ești? — Scrie în adresa aceea de unde sint.

— Aa! Vrei s-o faci pe căposul cu mine? Crezi că n-am văzut că ești din Scornicești? Și ce? Crezi că Scorniceștii asta e Geneva lui Titulescu? E Florica Brătîntioar? E Poiana domnului Tătărescu? — Nu cred nimic din toate astea.

Stupefiat de tonul calm și neînfricat al tinărului, seful de Post alunecă repede jos de tot, la temelia întinută a uriașului său dispreț: — La mine stai numai o noapte și n-am timp să mă ocup de dumnea, dar fi liniștit, o să se găsească acul pentru cîciolul tău. Îl cunosc pe seful postului de jandarmi din Scornicești. Și mie mi-ar fi teamă să mă întrecut cu el.

Apoi, ca și cînd demonstrația de putere nesăbuită era făcută, deschise usa biroului și strigă cu vocea sa ca o gornă: — Savule! Savule!

Apără un sergent de aceeași talie înaltă și solidă ca a sefului de Post. Spuse mașinal: — Ordonai, să trăiți!

— Ia-l în primire, Savule și pune-l sub chele pînă mine dimineață, cînd tu personal îl vei duce pînă la Găesti.

Sergentul leși cu tinărul. — Eu ce fac? Intrebă Avădanei. — Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

— Tu? Intrebă ușor mirat seful de Post. Păi ce să faci? Ți-am lăsat adresa, am luat act de primire și gata! Dacă vrei, poți să te întorci cu trenul la Cîlnăvești chiar în seara asta. Dar eu zic să te întorci mine dimineață. Dormi la noi, mai joacă și tu un tîntar, dar să nu vă prind că bateți cărțile, că vă dau cu capetele de pereti!

— Am înțeles! Rămîn peste noapte aici. — Voia în ține ca în Danul Ghic, zise chibotînd ușor seful de Post și își întoarse fața surîzător.

virgil carianopol

Sint fericit

Sint fericit. Mai sint de piatra, De timpul aspru nesuport, Mei pat ubi și duce-n spate Oricit de multe-ar fi de dus.

Aleg și acum ca un zăbătat Prin amintiri, prin gînd, pe plac Prin dulce limbă românească, Prin tot din românești zai.

Sint ca un fluture, mă zăbătu Cu orice cîntec mi-este dat, Ii sint și slugă poeziei Lor și de ea încercînd.

Iubesc acest pămînt de aur Și lui îl dă orice cîntîri, În loc să scriu, s-ojuug cu cîntul Poet de seamă-n alte țări.

Constantin Găvănea: „Construcții în prag”

Și cînd pun seara și eu capul Pe căpîții în Olt scîldat, Știu că nu-i nimeni să mă scoale Din tîna-n care am intrat l...

Odaia Oltenească

Cu fluturi de țigăre pe tot locul, O răgăsec și aștîrii tot așa, Ca-n depărtați, precum era odată, Și a rămas în amintirea mea.

Intram sfîos în ea. Pe vremea-aceea Era odăia mare, loc sfînt, Cu lungi mîrese de perdele-n geamuri Și pojiști de covora pe pămînt.

Mirase și-azi a busuic, a mentă, A ananas, gutuie și-a palin Nimic nu s-a schimbat din depărtaea De unde anii se duc și vin...

Ștefan cel Mare, Cuza și Străbunul Care-a căzut sîrînda la Răhovești, Sint tot ca-n vreme, odîhnînd în rama, Pe-aceiași lăcîre oltenești.

Lipsec doar numai mama să deschidă Ferestrele cum le deschid acum Și lala care a plecat cu dînsa Ca să n-o lase singură pe drum l

Cuvîntul fiului, înainte de cină

E gata masa. Aburește încă Zăpada pîinii scoasă din cuptor, Eternul dar, ca-n fiecare vară, Pămîntul mi-l trimite tuturor.

În străchîni dulcea-ogăteaptă-nmîrețată Aromă verii, aburînd și ea, Mirase-n casă-a cîmp, a iasomie Și-a tot întinsul nostru de sub stea.

Să ne-osețim deci toți și fiecare, Pe locul nostru caie-l știm din timp, Așa precum ni s-oșezau străbunii Ce stau la masă aștîri în Olimp.

Și-acum binecuvîntă toalcă masa, Belgug-acestor doruri pămîntuți, Tu, care-ai scris istoria cu sînge, Semnînd-o doar prin punere de dești l...

radio

Imaginea unei țări

S-ar putea spune despre capacitatea pămîntului românesc de a-și aminti mereu și mereu de istorie. S-ar putea spune despre prezent ca istorie. Sau despre istoria prezentului. Într-o permanentă relaționare, timpurile istorice par a se comprima, în vremurile de puternice evenimente, într-o clipă unică. Faptul istoric nu așteaptă trecerea timpului pentru a-și măsura intensitatea. Oamenii simt intensitatea și trăiesc incandescent, vin în întîmpinarea unui eveniment fierbinte cu inimile vibrînd. Aceste este imaginea pe care radioul ne-o propune în fiecare zi, în fiecare emisiune: imaginea unei țări care medită și acționează, a unei țări conștientă de clipa prezentului și încrezătoare în vi

INTERVIU NOSTRU

MIHAI ZAMFIR: «Cunoaşterea culturii noastre în lume — o acţiune îndelungată şi permanentă»

— Tovarăşe Mihai Zamfir, sistemul marilor ai unei etape istorice în care relaţiile internaţionale au căpătat o mare dezvoltare. În acest context, ţinând seama că ai fost lector mai mult ani în Portugalia şi ai avut ocazia să participi la diverse manifestări internaţionale, cum apreciezi rolul pe care îl ocupă cultura română în relaţiile noastre cu lumea?

— Ideea cunoaşterii unei ţări mai în strălucire a devenit o obsesie a ultimilor ani. O obsesie perfect explicabilă, de altfel. Azi, după mai mult de un secol de război şi de decenii de război, după ultimul război şi de decenii de război, după ultimul război şi de decenii de război, după ultimul război şi de decenii de război...

— Care consideraţi a fi premisele favorabile unei mai bune cunoaşteri a culturii noastre? — Am spus o situaţie generală, dar România şi cultura sa nu se află în situaţia în care a fost altă dată. În prezent, în România există din ce în ce mai mult, la nivelul strict universitar, persoane interesate de România şi de cultura ei...

— În ceea ce priveşte cultura română, există o recuză culturală în străinătate, există o recuză culturală în străinătate, există o recuză culturală în străinătate, există o recuză culturală în străinătate...

— Cum ar trebui făcută răspândirea culturii române pentru a deveni cu adevărat eficientă? — În ceea ce priveşte cultura română, există o recuză culturală în străinătate, există o recuză culturală în străinătate, există o recuză culturală în străinătate...

— Dacă judecăm acţiunea ar trebui să prezideze la oricare acţiune în domeniul culturii noastre, un pesimism excesiv ar fi în această măsură, în ultimele decenii, cultura noastră reflectă în conştiinţa altora...

— Cu ce rezultate concrete ai avut în acest sens în Portugalia? — Pentru că situaţia din Portugalia o cunosc mai bine, pot să vă spun că la ora actuală, România şi cultura ei sunt mult mai bine cunoscute. Ce am făcut pentru asta? În primul rând, m-am ocupat de activitatea de traducere...

— Cum apreciaţi evoluţia manifestărilor internaţionale dedicate culturii române? — Dacă judecăm acţiunea ar trebui să prezideze la oricare acţiune în domeniul culturii noastre, un pesimism excesiv ar fi în această măsură, în ultimele decenii, cultura noastră reflectă în conştiinţa altora...

— În ceea ce priveşte cultura română, există o recuză culturală în străinătate, există o recuză culturală în străinătate, există o recuză culturală în străinătate...

REVISTA STRĂINĂ

● DRAMATURGUL FRANCEZ JEAN SERMENT este cunoscut, recent, un succes imens în Uniunea Sovietică, pe scena Teatrului Mic din Moscova. Textul portretizează un personaj în vârstă de peste 100 de ani, care s-a mutat de la Moscova în interpretat de Elena Guleleva, actriţa fiind în vârstă de numai 50 de ani...

● SPECTACOLUL LU FRANÇO ZEPPELINI este o operă de mare succes pe scena Operei din Viena a fost comentat extrem de cald de principalele reviste muzicale şi de mare tiraj din Europa...

● MARILE COMPOZITURI DE JEAN SIBELIUS este o lucrare de mare valoare artistică, care a fost interpretată cu mare succes în numeroase orchestre simfonice...

● LITERATURA RĂSCRIŞTĂ continuă să-şi revitalizeze bogăţia şi luxul. De curând a apărut în România o traducere a unei opere de mare valoare artistică...

● ABA GEFEN este un autor de mare valoare artistică, care a fost interpretat cu mare succes în numeroase teatre...

● LITERATURA RĂSCRIŞTĂ continuă să-şi revitalizeze bogăţia şi luxul. De curând a apărut în România o traducere a unei opere de mare valoare artistică...

● ABA GEFEN este un autor de mare valoare artistică, care a fost interpretat cu mare succes în numeroase teatre...

● LITERATURA RĂSCRIŞTĂ continuă să-şi revitalizeze bogăţia şi luxul. De curând a apărut în România o traducere a unei opere de mare valoare artistică...

spectacolul lumii

văzut de Ioan Grigorescu

BLACK STORY (V)

„Veniţi în Harlem unde totul vă este servit fierbinte şi negru“

Am ai întâi, pe timpul guvernatorului olandez Stuyvesant, când New York-ul era numit Nieuw Amsterdam, şi când pentru prima dată o parte a Manhattanului a fost cucerită de către olandezii, după dragul lălelor din Olanda, ghetoul negru a fost situat acolo unde se află centrul metropolei, adică imediat după valea de pământ şi piatră, ridicat ca un dig în bălta vajurilor oceanului, viziului Wall Street.

Acasă mică Africa strămutată din continentul negru pe „marele drum al frigidului“ s-a ţiţit prin Manhattan timp de trei secole, întotdeauna împinsă la periferia metropolei. Fixarea în perimetrul de azi s-a făcut abia în secolul nostru când, după atâtea exoduri forţate, negrii au început să-şi împlinească rădăcinile în această parte a Manhattanului. Peste două decenii după strădă, comunitatea neagră a trecut la o defensivă mută, pasnică, de solidarizare geografică. Aşa cum strămoşii negrilor din continentul african se uneau în triburi pentru a putea rezista sălbăticiunilor din junglă, tot aşa, în inima junglei newyorkice „stăpânii“ foştilor sclavi s-au concentrat în acest ghetou al epidermei pigmentate. Din 1910 până în 1960, populaţia Harlemului a crescut de şapte ori. În ultimii 15 ani s-a mai dublat o dată. Deşi aici nu există nici un zădărnici, densitatea populaţiei pe metrul pătrat este de două ori mai mare decât în centrul Manhattanului. Tuberculoza face de trei ori mai multe ravagi decât în restul New York-ului, iar mortalitatea infantilă atinge o cifră record pentru întreaga Americă.

Cartierul locuit cîndva de albi şi-a schimbat pe nesimţite culorile. Yankel s-au retras din vecinătatea negrilor ca din faza clumă, cedîndu-le casele care au intrat curînd în decreştinţitudine. „Fuga de negri“ a contribuabililor cu stare aduce daune grave bugetului municipal. Cu fiecare părăsire a oraşului de către un cetăţean solvabil, municipalitatea trebuie să-şi măsoare cheltuielile pentru asistenţa publică. Peste un milion de nevolnici trăiesc în New York din ajutorul de pauperitate. Negrii formează grosul acestora.

Oraş în oraş, Harlemul este o pseudocapitală a Americii negre în principala succursală a capitalei Americii albe. O cetate a mizeriei în ciuda opulenţei. Splendidele panorame newyorkice, orgoliul unora dintre cele mai frumoase bulevarde ale lumii şi trifuzia zgîrie-norii croşii parcă pe măsura puterii ţării, se sfîrşesc în realitatea sordidă a străzilor invadate de gnomii pestilenţiali şi a slumsurilor leporeose, acolo unde de o jumătate de secol nu s-a mai construit nimic, şi unde sărăcia este pe măsura lipsei de putere a ţării. Putere şi nepuţinţă. Măreţie şi decădere. Sărăcie în stil american care, totuşi, nu înseamnă sărăcia scilicet sau Hong Kongului dar cu atât mai apăsătoare, cu atât mai deznădăjduită cu cât ea se află la periferia energiei, a marilor capacităţi tehnice, a neîndoielnicilor forţe economice şi a unor ambiţii perpetue de proapşire. O lume care nu seamănă prin nimic celei căreia, formal, îi aparţine. O lume a lincezelor care acumulează izbucniri explozive, o lume trăsănată de gonă, într-o imensă sală de aşteptare. La coada fără sfîrşit a speranţei, o lume nelipsită de propriile ei contraste în care debusolarea îşi dă mina cu frenezia reuşitei de moment, apatia cu ritmul surprinzător al temporarităţii africane, tot ceea ce face sufletul „negru“ capabil de cele mai contradictorii manifestări.

Exuberanţa copiilor, defilarea turburătoare frumuseţi a tinerelor de culoare îmbrăcate după ultimul strigăt al modei, vitalitatea tinerilor şi, totodată, heroina, cocaina, LSD-ul, narcoticele care îşi aruncă impudic victimele în stradă, criminalitatea — aici se vede — într-o imensă sală de aşteptare. La coada fără sfîrşit a speranţei, o lume nelipsită de propriile ei contraste în care debusolarea îşi dă mina cu frenezia reuşitei de moment, apatia cu ritmul surprinzător al temporarităţii africane, tot ceea ce face sufletul „negru“ capabil de cele mai contradictorii manifestări.

Si totuşi, Harlemul atrage irezistibil ca un miraj. Curiozitatea omenească este mai tare ca frica. Dar puţinii albi care lucrează în Harlem sînt infirmiere şi profesori. Proporţia alb-negru apare cu evidentă din statisticele şcolare. În cele cinci licee şi optzecişecinci şcoli elementare din Harlemul central efectivul scolare este format din 82 la sută copii negri, 18 la sută portoricieni şi numai 2 la sută orientali şi... albi. Nici o şcoală superioară sau facultate, deşi Harlemul numără un şterf de milion de tineri. Cît priveşte învăţămîntul superior din Statele Unite este ştiut că, din cele peste o mie şase sute de institute şi facultăţi care eliberează diplome, numai cincizeci sau şaiszeci furnizează cadrele superioare capabile să asigure exigenţele impuse de sistem. Or, în auditoriile acestora, studenţimea de culoare constituie o infimă minoritate. Este deci, „explicabil“ de ce, reprezentînd peste unsprezece la sută din totalul populaţiei Statelor Unite, numai doi la sută din numărul total al negrilor ocupă posturi superioare, patru la sută posturi intermediare şi douăzeci şi şapte la sută posturi subalterne. În schimb şomajul în rândul oamenilor de culoare este de zece ori mai mare decît numărul somerilor albi. Dezideratul ca populaţia neagră să se bucură cu adevărat de drepturi egale ar implica, obligatoriu, ridicarea procentajului de funcţii din primele două categorii de posturi ocupate de negri la raportul firesc de unsprezece la sută, deci promovarea lor de pe ultimele trepte ale scării ierarhice pe trepte superioare printr-o echilibrare a integrării sociale cu cea economică. Proceea ce apare irealizabil dacă ţinem cont de observaţia sociologului american Herbert Miller care afirmă că „un tânăr negru care şi-a trecut examenul de capacitate nu poate spera să obţină un post superior celui ce i se oferă unui alb care n-a făcut nici o clasă de liceu“.

Proza norvegiană, azi De vorbă cu TOR OBRESTAD

Zece trecute, pehănuţii teazur de rarismă şi venerabile lucrări privind Norvegia şi celelalte ţări scandinave — de la «Regnum Daniae et Norvegiae Descriptio» (1655) la «Catalogus Librorum Islandicorum et Norvegorum Aetatis Mediae» (1858) — acumulat în bibliotecile noastre, începînd de la sfîrşitul secolului al XVIII-lea pe de o parte, şi bogatul tablou al traducerilor din proza, dramaturgia şi lirica modernă norvegiană publicată la noi în tiraje de masă şi în repetaie ediţii, cum şi răsănuitul acestora, atestat din neamărită ecouul critic, pe de altă parte, nu numai că s-au umplut pe delegaţii Asociaţiei scriitorilor din ţara flordurilor, dar, în invitaţia Unirii scriitorilor din R. S. Românie, au poezia în Bucureşti, dar în acelaşi timp în dorinţa de a cunoaşte mai îndepărtate izvoare privind de secolul român în ultimele trei decenii şi jumătate.

— Este cît se poate de important, sînt ferm convins de asta, ca neţinele şi culturile mici să se cunoască reciproc şi să se statornicească cît mai frecvente contacte personale între scriitorii care le exprimă.

— Sîntem convins că şi noi nu putem decît profita din experienţa şi realizările dvs. Ne amintim că marele savant şi patriot român Nicolae Iorga care, în două rânduri, în 1908 şi în 1926, a vizitat Norvegia pentru a conferenţa la Universitatea din Oslo, era de părere că poporul norvegian este una dintre puţinele popoare de la care noi, românii, putem învăţa. Vă rugăm de aceea să ne schimbaţi orientările literaturii norvegice în anul din urmă, pe care nu le cunoaştem îndestul, şi să ne spuneţi ceva despre actualele preferinţe ale criticilor dvs.

— În ceea ce priveşte cultura română, există o recuză culturală în străinătate, există o recuză culturală în străinătate, există o recuză culturală în străinătate...

mondorama Scriitori ai Americii latine

C e înseamnă, astăzi, cu exactitate, a fi scriitor aparţinînd zonei Americii Latine? Care sînt liniile definitorii ale scriitorului latin? Este o întrebare care are mare forţă şi originalitate, în ultimele decenii, în patrimoniul culturii universale... Iată întrebări la care au fost invitat să răspundă unii dintre cei mai de seamă scriitori ai Americii Latine, în cadrul unei anchete internaţionale realizate de revista Magazine Literaire în luna septembrie a acestui an...

— Într-adevăr, să ne amintim de largul răsufel al „Poezilor omeneşti“ semnate de Cesare Vallesio sau „Cîntul general“ al lui Pablo Neruda, de operele excepţionale semnate de N. Guillen, Gabriela Mistral, Jorge Carrera Andrade, Miguel Angel Asturias, pentru a vedea cum literatura, creaţia artistică în general, se constituie ca un reflex polemic al realităţii imediate...

— Într-adevăr, să ne amintim de largul răsufel al „Poezilor omeneşti“ semnate de Cesare Vallesio sau „Cîntul general“ al lui Pablo Neruda, de operele excepţionale semnate de N. Guillen, Gabriela Mistral, Jorge Carrera Andrade, Miguel Angel Asturias, pentru a vedea cum literatura, creaţia artistică în general, se constituie ca un reflex polemic al realităţii imediate...

Luceafărul Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA Redactor şef: Nicolae Dragoş, Mihai Ungheanu (redactor şef adjunct), Teodor Balş (secretar responsabil de redacţie)

REDACTIA : Bucureşti, Piaşa Scintei Nr. 1, tel. 17 32 89 ADMINISTRATIA : Calea Victoriei Nr. 115, tel. 50 74 96 ABONAMENTELE : 3 luni — 13 lei ; 6 luni — 26 lei ; 1 an — 52 lei Tiparul executat la : COMBINATUL POLIGRAFIC „CASA SCINTEI“ Paginator Dobre Marian